

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด
อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

Operational Participation of Pratu Pa Agricultural Cooperatives Members
in Muang District, Lamphun Province

ทวีชัย คำทวี พุฒิสรรค์ เครือคำ* นครเรศ รังควัต และพหล ศักดิ์คะหัตน์

Taveechai Khamtavee, Phutthisun Kruekum*, Nakarate Rungkawat and Phahol Sakkatat

สาขาวิชาพัฒนาทรัพยากรและส่งเสริมการเกษตร คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

Department of Resources Development and Agricultural Extension, Faculty of Agricultural Production

Maejo University, Chiang Mai, Thailand 50290

*Corresponding author: rungsun14@hotmail.com

Received: May 20, 2018

Revised: July 18, 2018

Accepted: August 6, 2018

Abstract

The objectives of this study were to investigate: 1) socio-economic attributes of Pratu Pa agricultural cooperatives membership; 2) operational participation of Pratu Pa agricultural cooperatives membership; 3) factors affecting members' participation of Pratu Pa agricultural cooperatives membership; 4) problems encountered and suggestions about operational participation of Pratu Pa agricultural cooperatives membership in Mueang Lamphun district, Lamphun province. The sample group in this consisted of 221 cooperatives membership obtained by multi-stage sampling. A set of questionnaires was used for data collection and analysis by using frequency, percentage, mean, minimum, maximum, standard deviation, and regression statistic.

Results of the study presented to: 1) most of the respondents were male and married. The average age of respondents was 59 years old. They elementary school were graduates and below. The respondent had 4 members of family on average, 3 household workforces in family. They had their own land for farming with an average size of 5 rai, average annual income 105,257 Baht, respondents loan of cooperative 56 members, average 18,228 Baht per person. Number of shares cooperative 3,732 Baht per person on average. They received news on farming and cooperative for 11 times per month on average. They contacted cooperative staff twice a month and neighbor for 3 times per month on average. Most cooperative membership do not have social status. The average for experience of training and visit agriculture farm 1 times a year. The mean of cooperative member periods were 11 years; 2) Four operational participation of cooperatives members were resolving, operation, benefit receiving and evaluation had a moderate level; 3) Factors of affect operational

participation of Pratu Pa agricultural cooperatives members have 6 factors were number of cooperative loan, number of shares cooperative, perceived news on farming and cooperative, contacted cooperative staff, contacted neighbor, experience of training and visit agriculture farm; 4) Problem and suggestion about important participation were participation to sell product was low, timeless because have a lot of work, and lack of knowledge for understand in participation with cooperatives. Suggestions for operational participation were cooperatives should supply the market for increase distribution agricultural product especially in longan season, cooperative should spread the purchase product from members. Cooperatives should have training and visit agriculture farm in other areas for increase knowledge and participation with cooperative membership.

Keywords: cooperative membership, operations, participation

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษา ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด 2) เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรประตุป่า จำกัด 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรประตุป่า จำกัด 4) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของสมาชิกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน 221 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณ (Multiple regression)

ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 59 ปี มีการศึกษาในระดับ ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีสถานภาพสมรส มีสมาชิกใน ครอบครัวเฉลี่ย 4 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย

3 คน ขนาดพื้นที่ถือครองในครัวเรือนเฉลี่ย 5 ไร่ มีรายได้ รวมในครัวเรือนเฉลี่ย 105,257 บาทต่อปี สมาชิกกลุ่ม ตัวอย่างกู้เงินจากสหกรณ์จำนวน 56 คน เฉลี่ย 18,228 บาทต่อคน จำนวนการถือหุ้นกับสหกรณ์เฉลี่ย 3,732 บาท ต่อคน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ จากสื่อต่างๆ เฉลี่ย 11 ครั้งต่อเดือน มีการติดต่อกับ เจ้าหน้าที่สหกรณ์เฉลี่ย 2 ครั้งต่อเดือน มีการติดต่อกับ เพื่อนบ้านเฉลี่ย 3 ครั้งต่อเดือน ส่วนใหญ่สมาชิกสหกรณ์ ไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีประสบการณ์การฝึกอบรมหรือ การดูงานด้านการเกษตรเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี และมีระยะเวลา การเป็นสมาชิกสหกรณ์เฉลี่ย 11 ปี 2) ด้านการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการรับ ผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง 3) สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด มี 6 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนเงินกู้จากสหกรณ์ จำนวนการถือ หุ้นกับสหกรณ์ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและ สหกรณ์จากสื่อต่างๆ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ การติดต่อกับเพื่อนบ้าน และประสบการณ์การฝึกอบรม หรือดูงานด้านการเกษตร 4) สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมที่สำคัญ ได้แก่ การเข้าไปมีส่วนร่วม ในการจำหน่ายผลผลิตน้อยและไม่มีเวลา เนื่องจากมีงานมาก

รวมถึงขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์ควรจัดหาตลาดเพื่อเพิ่มการกระจายผลผลิตทางการเกษตรให้แก่สมาชิก เนื่องจากช่วงลำไยในฤดูสมาชิกสามารถขายผลผลิตให้แก่สหกรณ์ได้จำนวนจำกัด สหกรณ์ควรกระจายการรับซื้อผลผลิตจากสมาชิกเฉลี่ยในจำนวนเท่าๆ กัน และควรมีการจัดอบรมงานในท้องที่อื่นๆ เพื่อเพิ่มความรู้แก่สมาชิกมากขึ้นในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์

คำสำคัญ: สมาชิกสหกรณ์ การดำเนินงาน การมีส่วนร่วม

คำนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม การทำเกษตรในประเทศไทยมีความสำคัญต่อสถานะเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพทำการเกษตร รายได้ส่วนใหญ่ของประเทศมาจากการทำการเกษตร มีการส่งออกผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบทางการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งมีผลต่อสถานะเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาการเกษตรจึงมีส่วนทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศมีรายได้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Inta, 2011) รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยพยายามที่จะแปรรูปรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นกิจการของรัฐให้เป็นบริษัทมหาชนให้มากที่สุด แต่พบปัญหาอย่างหนึ่งที่เรียกว่าระบบการผูกขาด ที่ดำรงอยู่ในระบบเศรษฐกิจตลาดที่ไม่สมบูรณ์ในปัจจุบัน ซึ่งสหกรณ์สามารถช่วยให้มวลสมาชิกหลุดพ้นจากหลุมพรางดังกล่าว โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการขยายขอบข่ายของธุรกิจเพิ่มพูนอำนาจทางเศรษฐกิจ และกระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน สหกรณ์สามารถทำหน้าที่แทนพ่อค้าคนกลางหรือนายทุน โดยสหกรณ์เป็นผู้นำผลกำไรมาจัดสรรให้กับสมาชิก จุดเด่นอีกประการหนึ่งของสหกรณ์ คือ สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจโดยอาศัยเงินทุนดำเนินงานหรือทุน

สำรองของตนเองได้ ดังนั้นจึงช่วยจัดปัญหาในเรื่องราคาที่ไม่ยุติธรรมและแข่งขันในเรื่องสินค้าและบริการ (Lumpier, 1997)

สหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด ก่อตั้งเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 เกิดจากการรวมตัวของเกษตรกรในตำบลประตุป่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน 307 คน ที่ประสบปัญหาผลผลิตลำไยตกต่ำและไม่มีสถานที่จำหน่ายที่แน่นอน โดยผู้นำชุมชนประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลประตุป่าเป็นแกนนำจัดตั้งขึ้น โดยเห็นว่าการนำหลักการวิธีการสหกรณ์มาแก้ไขปัญหาคือเป็นทางออกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นสมาชิก ตั้งแต่กระบวนการผลิตถึงกระบวนการจัดจำหน่าย โดยมีชื่อเดิมว่าสหกรณ์การเกษตรผู้ปลูกและผลิตรายตำบลประตุป่า จำกัด ต่อมาได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา (Pratu Pa Agricultural Cooperatives, 2014) สหกรณ์ได้ดำเนินธุรกิจที่มุ่งเน้นการช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นสมาชิก โดยไม่มุ่งหวังกำไร เป้าหมายที่สำคัญ คือ การแก้ไขปัญหาลำไยของเกษตรกร มีระบบซื้อขายตกลงกันล่วงหน้า ทำให้กำหนดราคาซื้อขายผลผลิตจากสมาชิกได้ มีตลาดที่สามารถรองรับผลผลิตที่แน่นอน ส่วนราคารับซื้อเป็นไปตามเกรดและคุณภาพ (Thai Rath, 2013) และสหกรณ์มีการขยายตลาดรองรับผลผลิตลำไยควบคู่กับการส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์พัฒนากระบวนการผลิตลำไยให้ได้มาตรฐาน การปฏิบัติระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) ซึ่งในปี พ.ศ. 2554 สมาชิกกว่าร้อยละ 90 ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิตตามหลักวิชาการเกษตร ทำให้สหกรณ์มีความมั่นใจในเรื่องคุณภาพของลำไยและสามารถเปิดตลาดใหม่รวมถึงสหกรณ์เป็นผู้รวบรวมลำไยขอเกรดมาตรฐาน AA และ A จากสมาชิกและสหกรณ์เครือข่ายส่งให้กับบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด นอกจากนี้ สหกรณ์ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทเอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด (Tesco Lotus) ในการรับซื้อผลผลิตลำไยสดและลั่นจี่สดจำหน่ายทั่วประเทศ (Daily News, 2011) นอกจากการ

ดำเนินธุรกิจเพื่อแก้ไขปัญหาลำไยแล้ว สหกรณ์ฯ ยังดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตอื่นๆ เช่น ลิ้นจี่ กล้วยหอมทอง และพืชผัก เป็นต้น

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตูป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรประตูป่า จำกัด ตลอดจนศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก เพื่อเป็นแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ สำหรับการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปวางแผนการพัฒนาสหกรณ์ รวมทั้งเป็นต้นแบบให้แก่สหกรณ์อื่นๆ หรือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไย หรือพืชเศรษฐกิจอื่นๆ ภายในชุมชนต่างๆ ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการทำวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตูป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตูป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน 489 คน ซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยขั้นตอนที่ 1 เป็นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 221 คน ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสุ่มตัวอย่างตัวแทนประชากรแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) เปรียบเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากขนาดประชากรในแต่ละหมู่บ้าน ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ในแต่ละหมู่บ้านแล้ว จึงสุ่มรายชื่อสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละหมู่บ้าน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) แบบจับฉลากไม่ใส่กลับจนได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2561

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่รวบรวมเพื่อใช้ในการวิจัยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) ข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย 2) ข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตูป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยการเก็บข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์เป็นรายบุคคล จำนวน 221 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ได้กำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการประมวลผลจากเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science; SPSS/PC) ซึ่งมีการแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิกสหกรณ์ อธิบายโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งประกอบด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) 2) การวิเคราะห์หาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก อธิบายโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งประกอบด้วยสถิติ คำน้ำหนักเฉลี่ย (Weight Mean Score: WMS) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) 3) การวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ

สมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยใช้สถิติอนุมาน คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) เทคนิคแบบ enter และ 4) วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกในการมีส่วนร่วมการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สรุปผลในลักษณะของการบรรยายรายงานโดยการพรรณนา

ผลการวิจัยและวิจารณ์

ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 55.2 ของสมาชิกที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 59 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีสถานภาพสมรส มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน มีขนาดพื้นที่ถือครองในครัวเรือนเฉลี่ย 5 ไร่ มีรายได้รวมในครัวเรือนเฉลี่ย 105,257 บาทต่อปี สมาชิกกลุ่มตัวอย่างกู้เงินจากสหกรณ์จำนวน 56 คน เฉลี่ย 18,228 บาทต่อคน จำนวนการถือหุ้นกับสหกรณ์เฉลี่ย 3,732 บาทต่อคน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์จากสื่อต่างๆ เฉลี่ย 11 ครั้งต่อเดือน มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์เฉลี่ย 2 ครั้งต่อเดือน มีการติดต่อกับเพื่อนบ้านเฉลี่ย 3 ครั้งต่อเดือน สมาชิกสหกรณ์ส่วนมากไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีประสบการณ์การฝึกอบรมหรือดูงานด้านการเกษตรเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์เฉลี่ย 11 ปี

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40 คะแนน) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64 คะแนน) โดยสมาชิกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเรื่องการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการสหกรณ์มากกว่าเรื่องอื่นๆ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการของสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23 คะแนน)

โดยสมาชิกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเรื่องการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์มากกว่าเรื่องอื่นๆ เนื่องจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีในทุกปีที่ผ่านมา สมาชิกจะเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของสมาชิกทั้งหมด 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของสมาชิกอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.48 คะแนน) โดยสมาชิกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเรื่องการรับบริการปั้มน้ำมันของสหกรณ์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25 คะแนน) โดยสมาชิกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเรื่องการควบคุมตรวจสอบด้านการถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ และการรับรู้เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เนื่องจากการที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี และการประชุมกลุ่มของสหกรณ์เป็นจำนวนมาก ทำให้สมาชิกได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ตลอดอย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (ตัวแปรเกณฑ์) กับตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์) ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปว่าตัวแปรอิสระใดมีความสัมพันธ์ตัวแปรตาม และมีระดับความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด โดยการวิเคราะห์ในครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรอิสระจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมด 16 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน ขนาดพื้นที่ถือครองในครัวเรือน รายได้รวมในครัวเรือน จำนวนเงินกู้จากสหกรณ์ จำนวนการถือหุ้นกับสหกรณ์ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์จากสื่อต่างๆ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ การติดต่อกับเพื่อนบ้าน การมีตำแหน่งทางสังคม ประสบการณ์การฝึกอบรมและการดูงานด้านการเกษตร และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ เพื่อหาว่าตัวแปรอิสระใดที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ และตัวแปรอิสระทั้งหมด 16 ตัวแปร ไม่มีตัวแปรอิสระใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกิน 0.80 อันจะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity และเป็นการละเมิดข้อกำหนดของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 16 ตัวแปร มีอิทธิพลค่าความผันแปรที่สามารถอธิบายได้ต่อตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประจวบฯ จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อยู่ร้อยละ 30.1 ($R^2=0.301$) และเมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่ามีทั้งหมด 6 ตัวแปร โดยมี 2 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนเงินกู้จากสหกรณ์และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์จากสื่อต่างๆ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนจำนวนการถือหุ้นกับสหกรณ์ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ การติดต่อกับเพื่อนบ้าน และประสบการณ์การฝึกอบรมและการดูงานด้านการเกษตร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าสมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานสหกรณ์มากกว่ากลุ่มสมาชิกที่ไม่ได้กู้เงินจากสหกรณ์ ทั้งนี้อาจเกิดจากการกู้เงินเป็นกิจกรรมที่สมาชิกให้ความสนใจ เพราะเป็นปัจจัยที่ต้องการทุนเพื่อประกอบอาชีพของสมาชิก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Pemgsuk (2003) ที่พบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพัฒนา จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์ ส่งผลให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ของสหกรณ์ เนื่องจากการดำเนินธุรกิจเงินกู้สหกรณ์สร้างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ ซึ่งสหกรณ์จะให้สินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อประกอบอาชีพ และยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าถ้าสมาชิกที่มีหุ้นหรือถือหุ้นในสหกรณ์แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานของสหกรณ์แตกต่างกันเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Saikaew (2013) ที่พบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองน้ำเขียว จำกัด จังหวัดสระแก้ว ที่มีหุ้นหรือถือหุ้นกับสหกรณ์ 30,001-50,000 บาท จะมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจสินเชื่อแตกต่างจากสมาชิกที่มีหุ้นหรือถือหุ้น 50,001-70,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และแตกต่างจากสมาชิกที่มีหุ้นหรือถือหุ้น 70,000 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจำนวนการมีหุ้นหรือถือหุ้นของสมาชิกมีผลต่อการที่สมาชิกจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ในด้านต่างๆ เช่นกัน และผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นอีกว่าสมาชิกที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางด้านเกษตรและสหกรณ์จากสื่อต่างๆ อยู่สม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tubin (2008) พบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกรป. กลาง มะปรางมันปัดตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี ที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรและสหกรณ์แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 น่าจะเป็นเพราะมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์อยู่เสมอ ทำให้สามารถติดตามข่าวสารการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถที่จะรับรู้ข้อมูลต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สมาชิกสามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด ถูกต้อง และมีความผิดพลาดน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่าการที่สมาชิกได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่และพนักงานสหกรณ์ ส่งผลให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์เช่นกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Jaisue (2001) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์นิคมในโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดสระแก้ว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งพบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่และพนักงานสหกรณ์นิคมในโครงการฯ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในโครงการฯ เนื่องจากการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทำให้สมาชิก

ได้รับข่าวสารต่างๆ จากสหกรณ์จึงเพิ่มความสนใจให้แก่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่างๆ กับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น และจากผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า สมาชิกที่เคยเข้าร่วมอบรมหรือปฏิบัติงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ทั้งเกี่ยวกับการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และเกษตรด้านอื่นๆ จะส่งผลให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่ไม่ได้เข้าร่วม รวมถึงการได้รับข้อมูลข่าวสารและการติดต่อกับเพื่อนบ้าน ส่งผลให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ JanJariyanon (2009) ศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการผลิตกล้วยหอมทองปลอดสารพิษเพื่อการส่งออกของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด อำเภอบ้านลาดจังหวัดเพชรบุรี พบว่าการที่สมาชิกเข้าร่วมรับการอบรมเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์การผลิตปุ๋ยหมักและสารชีวภาพ ให้มาตรฐานกล้วยหอมทองปลอดสารพิษ (GAP) รวมทั้งการแปรรูปกล้วยหอมทองปลอดสารพิษ มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และการอบรมเกี่ยวกับการจำหน่ายกล้วยหอมทองปลอดสารพิษ มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนการรับข่าวสารจากญาติพี่น้องและการติดต่อเพื่อนบ้านมี

ความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ Kruekum *et al.* (2017) ที่พบว่า การเข้าร่วมฝึกอบรมและปฏิบัติงานด้านการเกษตรมีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้ผลเขตหนาวของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง

การศึกษาปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตูป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่าการที่สมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมในการจำหน่ายผลผลิตน้อย และไม่มีเวลาเนื่องจากมีงานมาก รวมถึงสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์ควรจัดหาตลาดเพื่อเพิ่มการกระจายผลผลิตทางการเกษตรให้แก่สมาชิก เนื่องจากช่วงลำไยในฤดูสมาชิกสามารถจำหน่ายผลผลิตให้แก่สหกรณ์ได้จำนวนจำกัด สหกรณ์ควรกระจายการรับซื้อผลผลิตจากสมาชิกเฉลี่ยในจำนวนเท่าๆ กัน และควรมีการจัดอบรมดูงานในท้องที่อื่นๆ เพื่อเพิ่มความรู้แก่สมาชิกมากขึ้นในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์

Table 1 An analysis of factors affecting operational participation of Pratu Pa agricultural cooperatives members in Muang district, Lamphun province

Independent variables	Dependent variables		
	Operational participation of Pratu Pa agricultural cooperatives members		
	B	t	Sig.
1. Sex	0.038	0.454	0.650
2. Age	0.001	0.250	0.803
3. Education level	0.066	0.796	0.427
4. Marriage status	0.028	0.290	0.772
5. Family member	0.021	0.689	0.492

Table 1 (Continued)

Independent variables	Dependent variables		
	Operational participation of Pratu Pa agricultural cooperatives members		
	B	t	Sig.
6. Household workforce	0.012	0.635	0.526
7. Farm land	0.012	1.078	0.282
8. Household total income	4.643E-7	0.953	0.342
9. Number of cooperative loan	1.469E-5	3.545	0.000**
10. Number of shares cooperative	-2.314E-5	-2.919	0.004*
11. Perceived data on farming and cooperative	0.012	3.995	0.000**
12. Contacted cooperative staff	0.051	2.777	0.006*
13. Contacted neighbor	-0.049	-3.155	0.002*
14. Social position	-0.138	-1.648	0.101
15. Experience of training and agriculture visiting	0.052	2.507	0.013*
16. Cooperative membership period	0.013	1.057	0.292
Constant	2.780	9.648	0.000
R ²		0.301 (30.10%)	
F		5.489	
Sig. F		0.000	

* statistically significant level at 0.05; ** statistically significant level at 0.01

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตุป่า จำกัด อำเภอมือง จังหวัดลำพูน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่กำลังเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ มีสถานภาพสมรส การศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน มีพื้นที่ถือครองในครัวเรือนเฉลี่ย 5 ไร่ ครัวเรือน มีรายได้รวมในครัวเรือนเฉลี่ย 105,257 บาทต่อปี สมาชิกกลุ่มตัวอย่างกู้เงินจาก

สหกรณ์จำนวน 56 คน เฉลี่ย 18,228 บาทต่อคน จำนวนการถือหุ้นกับสหกรณ์เฉลี่ย 3,732 บาทต่อคน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์จากสื่อต่างๆ เฉลี่ย 11 ครั้งต่อเดือน มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์เฉลี่ย 2 ครั้งต่อเดือน มีการติดต่อกับเพื่อนบ้านเฉลี่ย 3 ครั้งต่อเดือน ส่วนมากสมาชิกสหกรณ์ไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีประสบการณ์การฝึกอบรมหรือการดูงานด้านการเกษตรเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์เฉลี่ย 11 ปี สมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการตัดสินใจในระดับมาก มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานด้านการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง โดยภาพรวมสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับสหกรณ์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประดู่ป่า จำกัด อำเภอมือง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด 6 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนเงินกู้จากสหกรณ์ การถือหุ้นกับสหกรณ์ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์จากสื่อต่างๆ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ การติดต่อกับเพื่อนบ้าน และประสบการณ์การฝึกอบรมและการดูงานด้านการเกษตร สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรประดู่ป่า จำกัด สร้างขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือสมาชิก โดยสมาชิกส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรมและปลูกลำไยเป็นหลัก การที่สมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมในการจำหน่ายผลผลิตน้อยและไม่มีเวลาเนื่องจากมีงานมาก รวมถึงสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์ควรจัดตลาดเพื่อเพิ่มการกระจายผลผลิตทางการเกษตรให้แก่สมาชิก เนื่องจากช่วงลำไยในฤดูสมาชิกสามารถจำหน่ายผลผลิตให้แก่สหกรณ์ได้จำนวนจำกัด สหกรณ์ควรกระจายการรับซื้อผลผลิตจากสมาชิกเฉลี่ยในจำนวนเท่าๆ กัน และควรมีการจัดอบรมดูงานในท้องที่อื่นๆ เพื่อเพิ่มความรู้แก่สมาชิกมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. สหกรณ์ควรเพิ่มรูปแบบและวงเงินในการกู้ยืมให้แก่สมาชิกเพิ่มมากขึ้น จากการศึกษาพบว่า ถ้าสมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการกู้เงินจากสหกรณ์เพิ่มขึ้นจะมีผลให้สมาชิกสหกรณ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ดังนั้นสหกรณ์ควรเพิ่มรูปแบบและวงเงินในการกู้เงินให้แก่สมาชิก เนื่องจากเมื่อเกษตรกรไม่มีเงินจึงจำเป็นต้องหา

แหล่งทุน แต่เนื่องด้วยวงเงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรประดู่ป่า จำกัด ค่อนข้างน้อยจึงมีผลให้สมาชิกสหกรณ์ต้องไปหาแหล่งทุนจากสถานที่อื่นๆ ถ้าสหกรณ์เพิ่มรูปแบบและวงเงินกู้เพิ่มมากขึ้นสมาชิกสหกรณ์จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื่องจากสมาชิกที่กู้เงินได้อาจเป็นลูกหนี้ของสหกรณ์ และต้องติดตามผลการดำเนินงานด้านต่างๆ อยู่เสมอ

2. ควรเชิญชวนให้สมาชิกเพิ่มการถือหุ้นกับสหกรณ์ จากการศึกษาพบว่า ถ้าสมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการถือหุ้นกับสหกรณ์เพิ่มขึ้นจะมีผลให้สมาชิกสหกรณ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้นเจ้าหน้าที่สหกรณ์และคณะกรรมการสหกรณ์ต้องเชิญชวนให้สมาชิกเพิ่มการถือหุ้นกับสหกรณ์ โดยเงินจากการถือหุ้นของสมาชิกที่เพิ่มมากขึ้นยังส่งผลทางบวกด้านฐานะทางการเงินของสหกรณ์ รวมถึงการที่สมาชิกเพิ่มการถือหุ้นกับสหกรณ์นั้นยังส่งผลให้กับสมาชิกรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น และจะส่งผลต่อการติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมถึงสมาชิกสหกรณ์จะเข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ของสหกรณ์เพิ่มขึ้นเช่นกัน

3. สหกรณ์ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น จากการศึกษาพบว่า ถ้าสมาชิกสหกรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์จากสื่อต่างๆ เพิ่มขึ้นจะมีผลให้สมาชิกสหกรณ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์ควรจะมีการประชาสัมพันธ์งานสหกรณ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น เสียงตามสาย แผ่นปลิว ป้ายประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการจัดทำคู่มือสมาชิก วารสารรายปักษ์ การเพิ่มฝ่ายประชาสัมพันธ์คอยแนะนำดูแลส่งข่าวสารความรู้ทางด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ เมื่อสมาชิกได้รับข่าวสารทางด้านการเกษตรและสหกรณ์หรือเมื่อเกิดปัญหาข้อสงสัยทางด้านการเกษตรและสหกรณ์ สหกรณ์จะเป็นตัวช่วยในการตอบข้อซักถามและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงเป็นการสร้างให้สมาชิกเกิดความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ และอาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน

4. สหกรณ์ควรจะมีการเพิ่มการติดต่อระหว่างสมาชิกและเจ้าหน้าที่สหกรณ์เพิ่มมากขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า ถ้าสมาชิกสหกรณ์ได้รับหรือเข้าไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์เพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้สมาชิกสหกรณ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์ควรจะมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ โดยการออกพบปะกับสมาชิก รวมถึงการวางระบบสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่สหกรณ์กับสมาชิกของสหกรณ์ โดยการเพิ่มเอกสารและสื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความทันสมัย ทั้งการสื่อสารในลักษณะทางเดียวและการสื่อสารสองทาง เช่น การใช้แอปพลิเคชันไลน์ เข้ามาช่วยเหลือเพื่อเปิดช่องทางในการกระจายข่าวสารให้แก่สมาชิกได้ทราบข่าวสารและความเคลื่อนไหวของสหกรณ์ รวมถึงสมาชิกสามารถจะติดต่อสหกรณ์ได้สะดวกมากขึ้นเช่นเดียวกัน เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกสหกรณ์เข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น

5. สหกรณ์ควรเพิ่มการติดต่อระหว่างสมาชิกและเพื่อนบ้านเพิ่มมากขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า ถ้าสมาชิกสหกรณ์ได้รับหรือเพิ่มการติดต่อกับเพื่อนบ้านเพิ่มมากขึ้นจะมีผลให้สมาชิกสหกรณ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอว่า สหกรณ์ควรสร้างกิจกรรม โดยเป็นกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มความสามัคคีหรือเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ เพื่อเพิ่มการติดต่อระหว่างเพื่อนบ้านให้แก่สมาชิก รวมถึงการเพิ่มช่องทางการกระจายข่าวสารให้แก่สมาชิกสหกรณ์ด้วย จากการที่สมาชิกได้ทำกิจกรรมร่วมกันอาจเกิดการพูดคุยและเชิญชวนกันเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น

6. สหกรณ์ควรจัดอบรมให้ความรู้ทางด้านการเกษตรและด้านอื่นๆ ให้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า ถ้าสมาชิกสหกรณ์เข้าร่วมฝึกอบรมหรือดูงานด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้สมาชิกสหกรณ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้น

สหกรณ์ควรจัดอบรมให้ความรู้ทางด้านการเกษตรทั้งด้านการปลูกพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ และด้านอื่นๆ ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ เพื่อเป็นการเพิ่มอาชีพ รายได้ และความรู้ให้แก่สมาชิก การใช้พื้นที่ให้เป็นประโยชน์ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ และนำผลผลิตมาจำหน่ายให้แก่สหกรณ์เป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ผลลัพธ์ที่ได้ตามมาสมาชิกจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับสหกรณ์สนใจติดตามและเข้าร่วมกิจกรรมของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณาจารย์และบุคลากรสาขาพัฒนาทรัพยากรและส่งเสริมการเกษตร คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำงานวิจัยนี้สมบูรณ์ และขอขอบคุณคณะกรรมการประธานกลุ่ม และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประตูป่าจำกัด ที่ได้เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลเพื่อประกอบการวิจัยนี้ ตลอดจนผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- Daily News. 2011. **Various cooperatives cooperate with postal delivery 'Longan Delivery' to home column.** [Online]. Available http://www.acfs.go.th/read_news.php?id=9615&ntype=09 (5 January 2018).
- Inta, J. 2011. **Factors Affecting the Success of Ban Pa Tung Huay Mor Dairy Cooperative Limited, San Kamphaeng District, Chiang Mai Province.** Master Thesis. Chiang Mai University. 166 p.

- Jaisue, N. 2001. **The Expectation and Participation of Land Settlement Cooperative Member's in the Royal Colluvial Plain Changwat Srakaew Development Projects.** Master Thesis. Kasetsart University. 161 p.
- JanJariyanon, S. 2009. **Participatory in the Organic Hom Thong Banana Production for Export Project of Member's in Agricultural Cooperatives Limited Banlat, Phetchaburi Province.** Master Thesis. Maejo University. 130 p.
- Kruekum, P., K. Piwnyl, S. Thaisamuk and W. Kankaew. 2017. Farmers' decision making process on the participation in temperate fruit production extension project in the Royal project area. **Journal of Agricultural Research and Extension** 34(3): 53-62. [in Thai]
- Lumpier, W. 1997. **Cooperative Establish Free Market System.** Bangkok: Cooperative Promotion Department. 291 p.
- Pemgsuk, N. 2003. **Factors Relating to Participation in Group Activities of Kaset Patana Cooperatives Ltd. Members, Ubon Ratchathani Province.** Master Thesis. Sukhothai Thammathirat Open University. 76 p.
- Pratu Pa Agricultural Cooperatives. 2014. **Pratu Pa Cooperatives.** [Online]. Available <https://www.youtube.com/watch?v=XaoeH87dLF0> (8 January 2018).
- Saikaew, N. 2013. **Member Participation in the Business of Khlong Nam Khieo Agricultural Cooperative, Limited, Sa Kaeo Province.** Master Thesis. Sukhothai Thammathirat Open University. 102 p.
- Thai Rath. 2013. **Pratu Pa established cooperative pressure prices do not pawn.** [Online]. Available <https://www.thairath.co.th/content/384974> (8 January 2018).
- Tubin, A. 2008. **Member Participation in Business Administration of GRP Glang Maprangmun Pattani Agricultural Cooperative Limited, Pattani Province.** Master Thesis. Sukhothai Thammathirat Open University. 70 p.
- Yamane, T. 1973. **Statistics: An Introductory Analysis.** New York: 3.S.I. Harper International. 886 p.